Birinci Proje

(Teslim Tarihi: 2 Nisan 2021 23:59)

Özyinelemeli, ayrık, doğrusal ve zamanda değişmeyen, nedensel bir sistemin girişi x[n] ve çıkışı y[n]'dir. Aralarındaki ilişki aşağıdaki fark denklemi ile ifade edilmektedir.

$$y[n] = 2y[n-1] - 2y[n-2] + x[n-1] + x[n-2]$$

Bu sistemin dürtü yanıtı h[n]'dir.

- 1. Bu sistemin dürtü yanıtı h[n]'yi teorik olarak elle hesaplayınız. Dürtü yanıtı sisteme $\delta[n]$ uygulandığında elde edilen çıkıştır. Hesaplamalarınızı raporunuza resim vb. olarak eklemeyiniz, denklemleri kullanarak yazınız. MATLAB'da çizdiriniz. Çizim için stem komutunu kullanınız. Recursive bir fonksiyon kullanabilirsiniz (h[n] < 0, n < 0). Yatay ve dikey eksenlere isimlerini yazmayı unutmayınız (xtitle, ytitle, grid).
- 2. Bu sistemin dürtü yanıtı h[n]'yi $0 \le n \le 50$ için hesaplayan bir bilgisayar kodu yazınız. Bu aşamada, yaptığınız teorik hesaptan yararlanmayınız. h[n]'yi çizdiriniz. MATLAB'da bir önceki grafiğin üzerine çizdirerek karşılaştırınız, yorumlayınız.
- 3. Sisteme $x[n] = u[n] + \cos(20\pi n)$ fonksiyonu girdi olarak uygulanırsa sistemin çıkışı y[n]'yi teorik olarak elle hesaplayınız. Sonucu $0 \le n \le 100$ için çizdiriniz. Yorumlarınızı yazınız. (Ayrık zaman Fourier dönüşümünden faydalanabilirsiniz.)
- 4. Sisteme $x[n] = u[n] + \cos(20\pi n)$ fonksiyonu girdi olarak uygulanırsa, sistemin çıkışı y[n]'yi 'filter' komutunu kullanarak hesaplayınız. Sonucu $0 \le n \le 100$ için çizdiriniz ve önceki sonuçla karşılaştırınız. Yorumlarınız yazınız.
- 5. Sisteme $x[n] = u[n] + \cos(20\pi n)$ girdi olarak uygulanırsa, sistemin sistemin çıkışı y[n]'yi 'conv' komutunu kullanarak hesaplayınız. Sonucu $0 \le n \le 100$ için çizdiriniz ve önceki sonuçlarla kıyaslayınız. Conv komutunu kullanırken vektör uzunlukları farklıysa hangi vektörü ilk olarak yazdığınız sonucu değiştirebilmektedir, dikkatlı olunuz.
- 6. Gerçek hayatta filtre uzunlukları sonsuz değildir ya da çok büyük sayılarla ifade edilmemektedir. Yukarıdaki sistem için sonlu uzunluklu dürtü yanıtına (finite impulse response) sahip bir sistem aşağıdaki gibi tanımlanmıştır:

$$h_{FIR} = \begin{cases} h[n], & 0 \le n < 15 \\ 0, & di\ ger\ durum larda \end{cases}$$

olarak tanımlanmıştır. Burada h[n], (b) kısmında bulunmuş olan dürtü yanıtıdır. h[n]'in ve $h_{FIR}[n]$ 'ın Fourier dönüşümlerini Matlab kullanarak hesaplayınız ve çizdiriniz. (fft ve fftshift komutlarından faydalanabilirsiniz.) Çıkan grafiklerdeki farkları ve benzerlikleri yorumlayınız.

- İpucu 4: Kitapta 2.15 numaralı örnek, sorunun çözümü fikir verecektir.
- Teslim edilecekler: adsoyadproje1.doc eklinde kaydedilmiş kod, grafik ve yorumlarınızı içeren bir Word dosyası Turnitin üzerinden gönderilmelidir. Ödev Turnitin'de tanımlanmıştır.

- Ödev teslim tarihi 2 Nisan 2021 23:59 olarak tanımlanmıştır ve Turnitin bu saatten sonra teslim kabul etmemektedir. Lütfen geç göndermeyiniz.
- ÖNEMLİ UYARI 1: Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği Madde 9-m'ye göre "sınavlarda kopya yapmak veya yaptırmak veya bunlara teşebbüs etmek" fiilinin suçu YÜKSEKÖĞRETİM KURUMUNDAN BİR VEYA İKİ YARIYIL İÇİN UZAKLAŞTIRMA cezasıdır.
- Turnitin sonucu %45'den yüksek çıkan raporlarda kopya çekildiği kabul edilecektir. Bu durumdaki raporlar 0 alacaktır.